

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ У
КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Методичний посібник
Короткий довідник щодо сплати судового
збору

Кіровоград
2015

Вступ

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору», який офіційно оприлюднено в газеті «Голос України» від 18.07.2015 р. № 128, внесено зміни до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору. Так, відповідно до ст. 4 Закону України «Про судовий збір» (далі — Закон), за звернення до суду із позовом немайнового характеру юридична особа повинна тепер сплачувати один розмір мінімальної заробітної плати — 1 218 грн, в той час, коли у попередній редакції Закону така ставка становила 0,2% від розміру мінімальної заробітної плати — 243,60 грн. В той же час за звернення до суду з позовом немайнового характеру фізична особа повинна сплатити 0,4 розміру мінімальної заробітної плати (487,00 грн.). Отже, для кращого освоєння основних змін в законодавстві про судовий збір і розроблені дані методичні рекомендації.

Яка ставка збору за подачу позовів майнового характеру?

За позови майнового характеру юридична особа сплатить вже не 1% від ціни позову, а 1,5%. Слід додати, що у попередній редакції Закону існувало обмеження для позовів майнового характеру, а саме — «не більше, ніж три розміри мінімальної заробітної плати» (приблизно 3 500 грн), у новій редакції Закону таких обмежень немає, тобто, чим більша сума позову, тим більшою буде сума судового збору, яка може сягнути «захмарних» розмірів.

Щодо фізичних осіб, то ставка збору становить 1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 5 розмірів мінімальної заробітної плати. Тобто, на відміну від позовів пред'явлених юридичними особами, для громадян передбачені максимальні ставки судового збору — не більше 5 розмірів мінімальної заробітної плати (близько 6 000 грн.).

Яка ставка оскарження рішення суду до апеляційної та касаційної інстанції?

За перегляд рішень судами апеляційної, касаційної інстанції та Верховним Судом України, ставка судового збору становить відповідно 110, 120 та 130 відсотків від первинно сплаченого судового збору.

Раніше такі відсотки становили 50, 70 та 70 відсотків за перегляд рішень судами апеляційної, касаційної інстанції та Верховним Судом України.

Чи є пільги щодо сплати судового збору в органів державної влади?

Слід зазначити, що з набуттям чинності новою редакцією Закону, з 1 вересня 2015 року, Міністерство юстиції, прокуратура, Антимонопольний комітет та ряд інших органів втратили свої пільги при сплаті судового збору, які були передбачені статтею 5 попередньої редакції Закону. Такі зміни є цілком слушними, однак, у вересні поточного року, Президент України вніс до Парламенту законопроект №2382а «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору», яким передбачалося звільнення від сплати судового збору вищезазначених органів державної влади, однак в парламенті України не знайшлося голосів задля його прийняття. Також варто зазначити, що новим Законом суди зобов'язали перевіряти зарахування судового збору до спеціального фонду держбюджету перед відкриттям (порушенням) провадження у справі.

Чи передбачені пільги для учасників антитерористичної операції?

Так, пунктом 16 частини 2 статті 3 Закону передбачено, що судовий збір не справляється за подання заяви про встановлення факту смерті особи, яка загинула або пропала

безвісти в районах проведення воєнних дій або антитерористичних операцій.

Також, частину 1 статті 5 Закону доповнили пунктом 16, яким передбачено, що від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях звільняються позивачі - за подання позовів щодо спорів, пов'язаних з наданням статусу учасника бойових дій відповідно до пунктів 19, 20 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту.

Чи можна розстрочити чи відстрочити сплату судового збору?

Зміни до Закону не торкнулися можливості розстрочити, або відстрочити сплату судового збору. Так, статтею 8 Закону передбачено, що враховуючи майновий стан сторони, суд може своєю ухвалою відстрочити або розстрочити сплату судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі. Також, суд може зменшити розмір судового збору або звільнити від його сплати на підставі, зазначеній у частині першій цієї статті.

Яке цільове призначення коштів, які сплачуються в якості судового збору?

Судовий збір сплачується за місцем розгляду справи та зараховується до спеціального фонду Державного бюджету України.

Кошти судового збору спрямовуються на забезпечення здійснення судочинства та функціонування органів судової влади.

Також, звертаємо увагу на те, що змінами до Закону передбачено, що суд перед відкриттям (порушенням) провадження у справі, прийняттям до розгляду заяв (скарг) перевіряє зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України. Раніше такої вимоги до суду не ставилось.

Ставки судового збору:

Найменування документа і дії, за яку справляється судовий збір, та платника судового збору	Ставка судового збору
1. За подання до суду:	
1) позовної заяви майнового характеру, яка подана:	
юридичною особою	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру мінімальної заробітної плати
фізичною особою або фізичною особою - підприємцем	1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 5 розмірів мінімальної заробітної плати
2) позовної заяви немайнового характеру, яка подана:	
юридичною особою або фізичною особою - підприємцем	1 розмір мінімальної заробітної плати
фізичною особою	0,4 розміру мінімальної заробітної плати
3) позовної заяви:	
про розірвання шлюбу	0,4 розміру мінімальної заробітної плати
про поділ майна при розірванні шлюбу	1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 3 розмірів мінімальної заробітної плати
4) заяви про видачу судового наказу; заяви у справах окремого провадження; заяви про забезпечення доказів або позову; заяви про перегляд заочного рішення; заяви про	

скасування рішення третейського суду; заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду; заяви про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду; заяви про роз'яснення судового рішення, які подано:	
юридичною особою або фізичною особою - підприємцем	0,5 розміру мінімальної заробітної плати
фізичною особою	0,2 розміру мінімальної заробітної плати
5) позовної заяви про захист честі та гідності фізичної особи, ділової репутації фізичної або юридичної особи, а саме:	
позовної заяви немайнового характеру	0,4 розміру мінімальної заробітної плати
позовної заяви про відшкодування моральної шкоди	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру мінімальної заробітної плати
6) апеляційної скарги на рішення суду; заяви про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду; апеляційної скарги на судовий наказ, заяви про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами	110 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги
7) касаційної скарги на рішення суду; заяви про приєднання до касаційної скарги на рішення суду	120 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги
8) заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом	130 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні

України	позовної заяви, іншої заяви і скарги
9) апеляційної і касаційної скарги на ухвалу суду; заяви про приєднання до апеляційної чи касаційної скарги на ухвалу суду:	
юридичною особою або фізичною особою - підприємцем	1 розмір мінімальної заробітної плати
фізичною особою	0,2 розміру мінімальної заробітної плати
2. За подання до господарського суду:	
1) позовної заяви майнового характеру	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 150 розмірів мінімальної заробітної плати
2) позовної заяви немайнового характеру	1 розмір мінімальної заробітної плати
3) заяви про вжиття запобіжних заходів та забезпечення позову; заяви про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду; заяви про скасування рішення третейського суду; заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду; заяви про роз'яснення судового рішення	0,5 розміру мінімальної заробітної плати
4) апеляційної скарги на рішення суду; апеляційних скарг у справі про банкрутство; заяви про перегляд судового рішення у зв'язку з	110 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги

нововиявленими обставинами	
5) касаційної скарги на рішення суду; касаційних скарг у справі про банкрутство	120 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги
6) заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України	130 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги
7) апеляційної і касаційної скарги на ухвалу суду; заяви про приєднання до апеляційної чи касаційної скарги на ухвалу суду	1 розмір мінімальної заробітної плати
8) заяви про затвердження плану санації до порушення провадження у справі про банкрутство	2 розміри мінімальної заробітної плати
9) заяви про порушення справи про банкрутство	10 розмірів мінімальної заробітної плати
10) заяви кредиторів, які звертаються з грошовими вимогами до боржника після оголошення про порушення справи про банкрутство, а також після повідомлення про визнання боржника банкрутом; заяви про визнання правочинів (договорів) недійсними та спростування майнових дій боржника в межах провадження у справі про банкрутство; заяви про розірвання мирової угоди, укладеної у справі про банкрутство, або визнання її недійсною	2 розміри мінімальної заробітної плати
3. За подання до	

адміністративного суду:	
1) адміністративного позову:	
майнового характеру, який подано:	
суб'єктом повноважень, особою	владних юридичною особою
фізичною особою або фізичною особою - підприємцем	
немайнового характеру, який подано:	
суб'єктом повноважень, особою або фізичною особою - підприємцем	владних юридичною особою
фізичною особою	
2) апеляційної скарги на рішення суду, заяви про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду, заяви про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами	
3) касаційної скарги на рішення суду, заяви про приєднання до касаційної скарги на рішення суду	
4) заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України	
5) апеляційної і касаційної скарги на ухвалу суду; заяви	
	1,5 відсотка ціни позову, але не менше 1 розміру мінімальної заробітної плати
	1 відсоток ціни позову, але не менше 0,4 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 5 розмірів мінімальної заробітної плати
	1 розмір мінімальної заробітної плати
	0,4 розміру мінімальної заробітної плати
	110 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви і скарги
	120 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви
	130 відсотків ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви та скарги
	1 розмір мінімальної заробітної плати

про приєднання до апеляційної чи касаційної скарги на ухвалу суду	
б) заяви про забезпечення доказів або позову, заяви про видачу виконавчого документа на підставі рішення іноземного суду, заяви про зміну чи встановлення способу, порядку і строку виконання судового рішення	0,3 розміру мінімальної заробітної плати
4. За видачу судами документів:	
1) за повторну видачу копії судового рішення	0,003 розміру мінімальної заробітної плати за кожний аркуш паперу
2) за видачу дубліката судового наказу та виконавчого листа	0,03 розміру мінімальної заробітної плати
3) за роздрукування технічного запису судового засідання	0,01 розміру мінімальної заробітної плати за кожний аркуш тексту на папері формату А4
4) за видачу в електронному вигляді копії технічного запису судового засідання	0,03 розміру мінімальної заробітної плати
5) за виготовлення копії судового рішення у разі, якщо особа, яка не бере (не брала) участі у справі, якщо судові рішення безпосередньо стосується її прав, свобод, інтересів чи обов'язків, звертається до апарату відповідного суду з письмовою заявою про виготовлення такої копії згідно із Законом України "Про доступ до судових рішень"	0,003 розміру мінімальної заробітної плати за кожний аркуш копії

6) за виготовлення копій документів, долучених до справи	0,003 розміру мінімальної заробітної плати за кожний аркуш копії
5. У разі ухвалення судом постанови про накладення адміністративного стягнення	0,2 розміру мінімальної заробітної плати";

Методичні рекомендації «Короткий довідник щодо сплати судового збору»
 підготовлений Головним територіальним управлінням юстиції у
 Кіровоградській області на основі Закону України «Про судовий збір»,
 станом на 30.11.2015 року.